

ผลการทดลอง วิเคราะห์และวิจารณ์ผล

4.1 การทดลองหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนกับความเข้มข้นของมีเทน

สมมุติว่าอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนมีความสัมพันธ์กับอันดับของความเข้มข้นของมีเทน ๑ อันดับ คาร์บอนไดออกไซด์ เขียนสมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนได้เป็น

$$-r_{\text{methane}} = k[\text{CH}_4]^m[\text{H}_2\text{O}]^n[\text{CO}_2]^o$$

ทำการทดลองการรีฟอร์มมีเทน ๑ อันดับ คาร์บอนไดออกไซด์ บนตัวเร่งปฏิกิริยานิกเกิล/อลูมินา ที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน และกำหนดให้ความเข้มข้นของ ๑ อันดับ คาร์บอนไดออกไซด์ มากเกินไปจนถือว่าคงที่ และเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยา ข้อมูลและผลการทดลองแสดงไว้ดังตารางที่ 4.1 - 4.2 จากผลการทดลองเมื่อนำเศษส่วนน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยาต่ออัตราการป้อนมีเทน ($W/F_{O, \text{methane}}$) ไปเขียนกราฟกับเศษส่วนเปลี่ยนแปลงของมีเทนในก๊าซผลิตภัณฑ์ (X_{methane}) ในสมการ

$$X_{\text{methane}} = -r_{\text{methane}} \cdot W/F_{O, \text{methane}}$$

จะได้ความชันที่จุดเริ่มต้นเป็นอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทน ดังแสดงในรูปที่ 4.1a-4.1d และตารางที่ 4.3 และนำอัตราการเกิดปฏิกิริยา ($-r_{\text{methane}}$) ที่ได้นี้ทำการเขียนกราฟระหว่าง $\ln(-r_{\text{methane}})$ กับ $\ln[\text{CH}_4]$ ในสมการ

$$\ln(-r_{\text{methane}}) = \ln K + m \ln[\text{CH}_4]$$

ถ้าได้กราฟเป็นเส้นตรงและหาค่าความชันได้ แสดงว่าอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนมีความสัมพันธ์กับอันดับของความเข้มข้นของมีเทน

ตารางที่ 4.1 แสดงความเข้มข้นสารตั้งต้นที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน ของการทดลองที่ A ถึง D

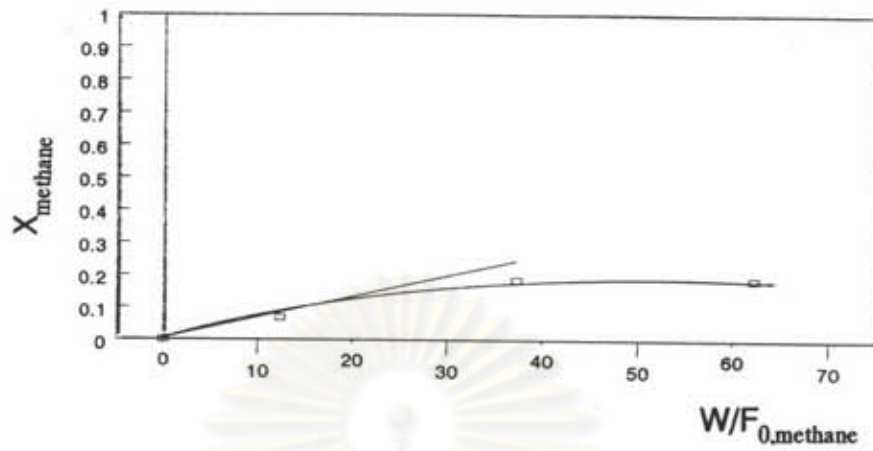
การทดลองที่	ความเข้มข้นสารตั้งต้น (โมล/ม ³)		
	มีเทน	ไอน้ำ	คาร์บอนไดออกไซด์
A	0.247	8.51	3.53
B	0.397	8.51	3.53
C	0.664	8.42	3.49
D	0.816	8.37	3.47

หมายเหตุ รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก ข และ ค

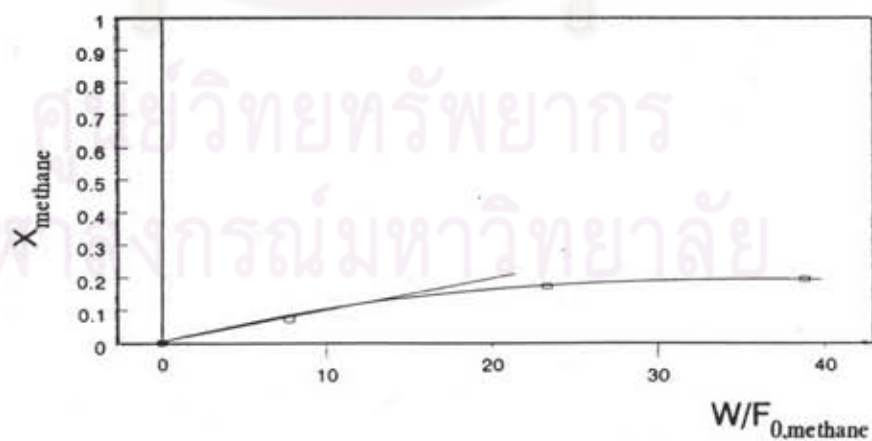
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 แสดงค่า $W/F_{O, \text{methane}}$ และ เศษส่วนการเปลี่ยนของมีเทน (X_{methane}) ของการทดลองที่ A ถึง D

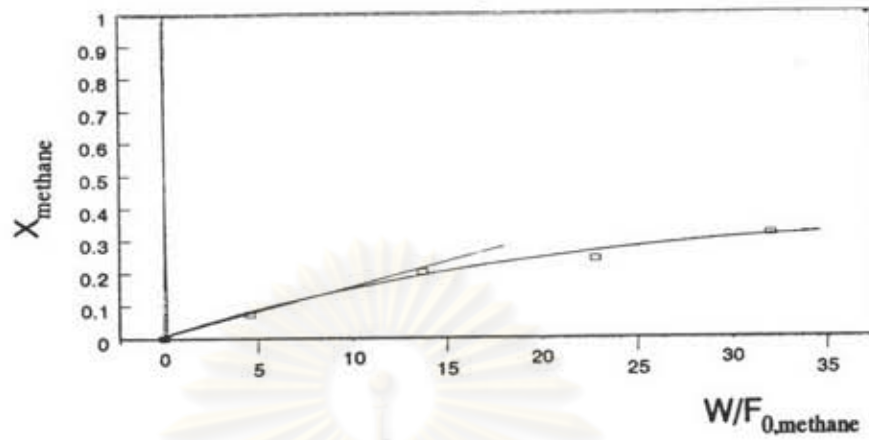
การทดลองที่	$W/F_{O, \text{methane}}$ (กก.วินาที/โวล)	สัดส่วนมีเทนต่อไนโตรเจน		เศษส่วนการเปลี่ยนแปลง (X_{methane})
		สารตั้งต้น	ผลิตภัณฑ์	
A ₁	12.4	0.323	0.301	0.068
A ₂	37.3	0.323	0.246	0.185
A ₃	62.2	0.323	0.246	0.185
B ₁	7.76	0.680	0.630	0.074
B ₂	23.3	0.735	0.606	0.175
B ₃	38.8	0.735	0.590	0.197
C ₁	4.56	1.077	0.999	0.072
C ₂	13.7	1.077	0.860	0.201
C ₃	22.8	1.077	0.819	0.240
C ₄	32.0	1.077	0.735	0.317
D ₁	3.71	1.511	1.403	0.071
D ₂	11.1	1.511	1.216	0.195
D ₃	18.6	1.511	1.130	0.252
D ₄	26.0	1.511	1.027	0.320

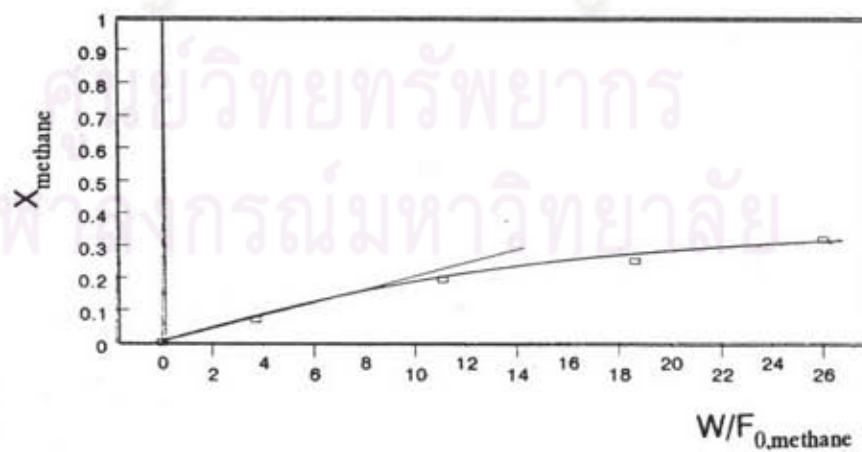
รูปที่ 4.1a กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ของการทดลองที่ A

รูปที่ 4.1b กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ของการทดลอง B

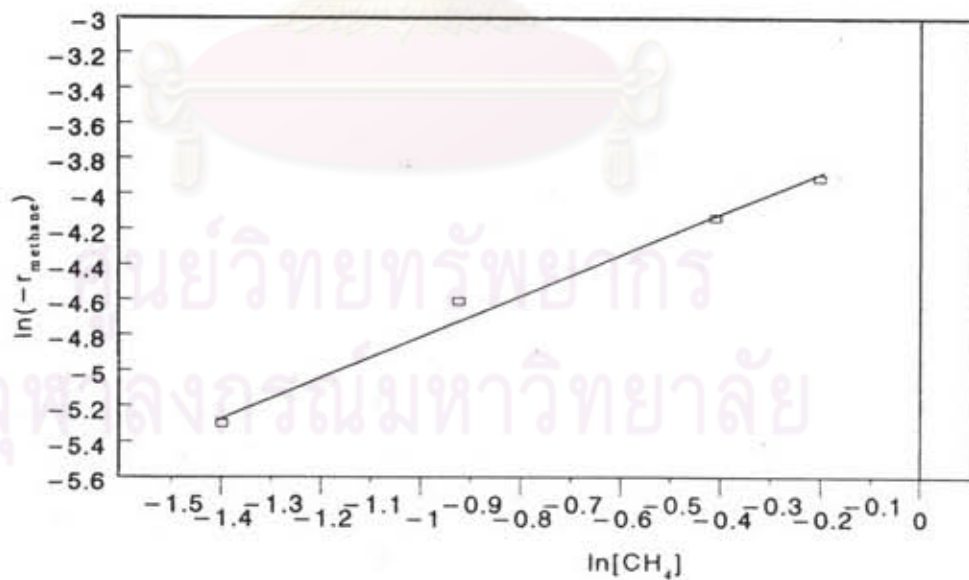
รูปที่ 4.1c กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{O,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ของการทดลอง C

รูปที่ 4.1d กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{O,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ของการทดลอง D

ตารางที่ 4.3 แสดงอัตราการเกิดปฏิกิริยา เมื่อทำการทดลองเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นมีเทน และให้ความเข้มข้นของไอน้ำ คาร์บอนไดออกไซด์ มากเกินพอจนถือว่าคงที่

การทดลองที่	[CH ₄] (โมล/ม ³)	-r _{methane} (โมล/กก.วินาที)	ln[CH ₄]	ln(-r _{methane})
A	0.247	0.0055	-1.398	-5.298
B	0.397	0.010	-0.924	-4.605
C	0.664	0.016	-0.409	-4.133
D	0.816	0.020	-0.203	-3.912

รูปที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ln[CH₄] กับ ln(-r_{methane}) เพื่อหาอันดับของมีเทนได้ค่า "m" เท่ากับ 1.06

4.2 การทดลองหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนกับความเข้มข้นของมีเทน ไอน้ำ และคาร์บอนไดออกไซด์

สมมุติให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนมีความสัมพันธ์กับอันดับของความเข้มข้นของมีเทน ไอน้ำ คาร์บอนไดออกไซด์ เขียนสมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนได้เป็น

$$-r_{\text{methane}} = k[\text{CH}_4]^m[\text{H}_2\text{O}]^n[\text{CO}_2]^o$$

ทำการทดลองการรีฟอร์มมีเทน ไอน้ำ คาร์บอนไดออกไซด์ บนตัวเร่งปฏิกิริยานิกเกิล/อลูมินา ที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน กำหนดให้ความเข้มข้นของ มีเทน ไอน้ำ คาร์บอนไดออกไซด์ แตกต่างกันไป โดยแต่ละชุดการทดลองจะมีการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยา ข้อมูลและผลการทดลองแสดงไว้ดังตารางที่ 4.4-4.6 จากผลการทดลองแต่ละชุดเมื่อนำค่าเศษส่วนน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยาต่ออัตราการป้อนมีเทน ($W/F_{O, \text{methane}}$) ไปเขียนกราฟกับเศษส่วนเปลี่ยนแปลงของมีเทนในก๊าซผลิตภัณฑ์ (X_{methane}) ในสมการ

$$X_{\text{methane}} = -r_{\text{methane}} \cdot W/F_{O, \text{methane}}$$

จะให้ความชันที่จุดเริ่มต้นเป็นอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทน ดังแสดงในรูปที่ 4.3a-4.3j และนำข้อมูลเหล่านี้ไปหาอันดับโดยวิธี Multiple linear regression

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 แสดงความเข้มข้นของสารตั้งต้น การทดลองที่ E ถึง M

การทดลองที่	ความเข้มข้นสารตั้งต้น (โมล/ม ³) ที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน		
	มีเทน	ไอน้ำ	คาร์บอนไดออกไซด์
E	1.139	7.366	1.732
F	1.690	7.108	1.863
G	2.290	6.950	1.850
H	2.950	6.420	1.940
I	1.970	3.530	1.620
J	1.490	6.660	1.270
K	1.460	8.470	1.330
L	1.240	9.670	1.090
M	2.350	7.150	1.230

หมายเหตุ รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก ข และ ค

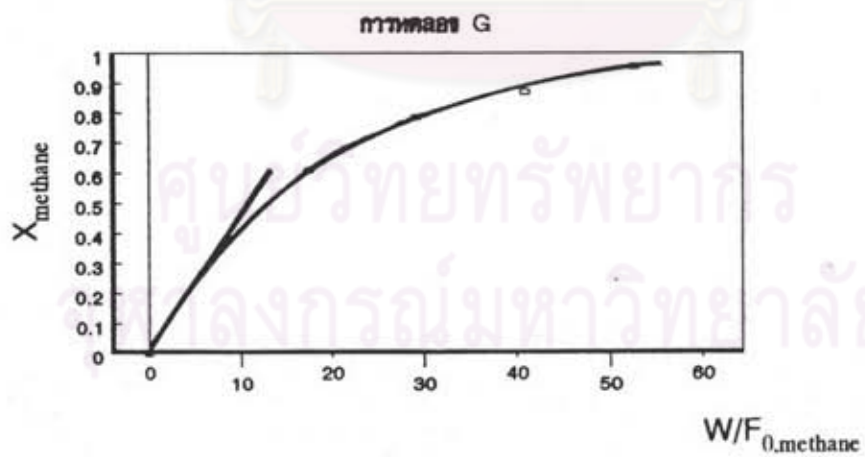
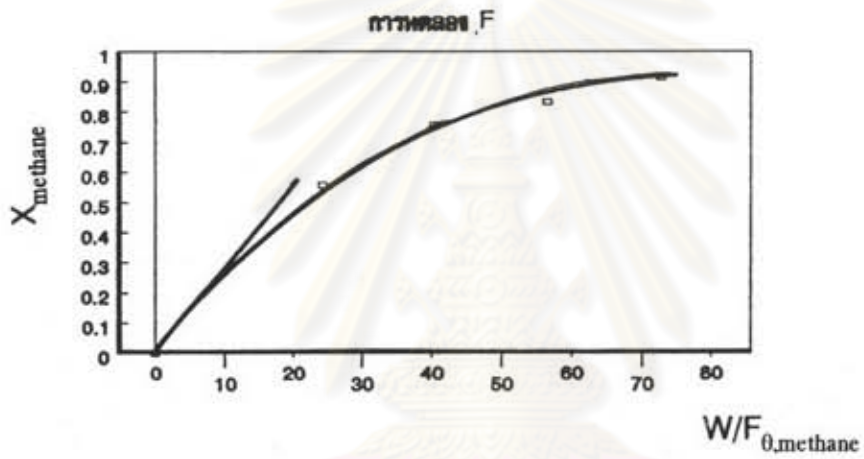
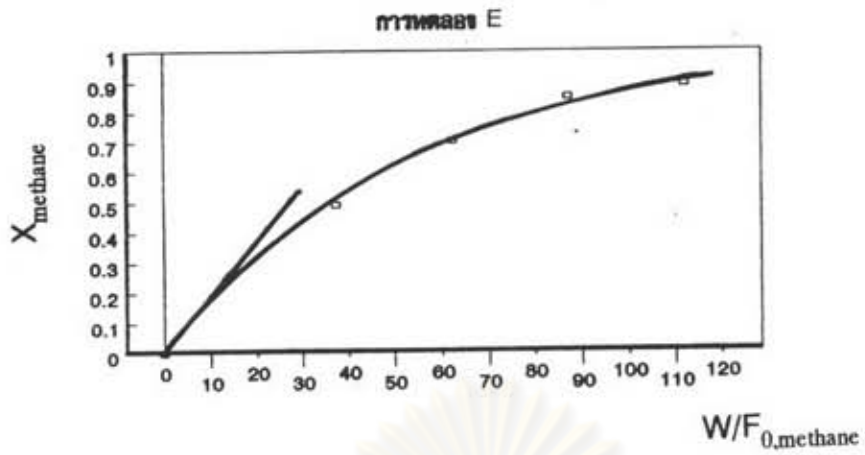
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 แสดงค่า $W/F_{O, \text{methane}}$ และเศษส่วนการเปลี่ยนของมีเทน (X_{methane}) การทดลองที่ E ถึง M

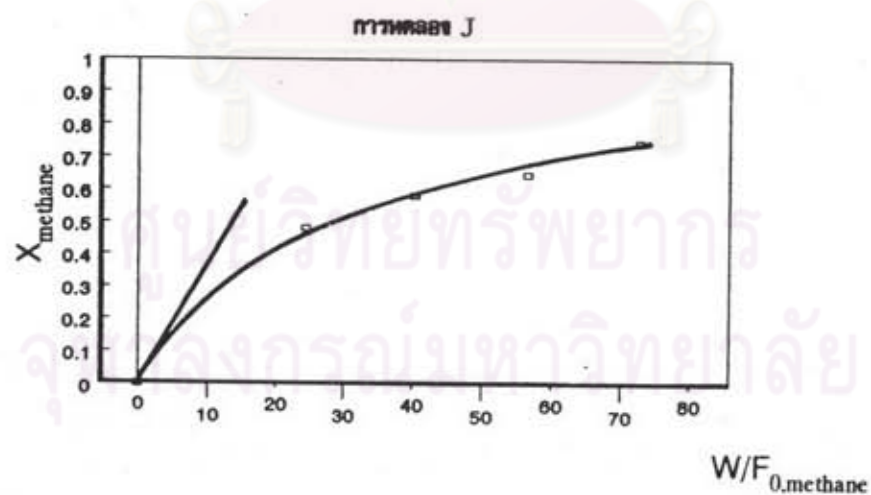
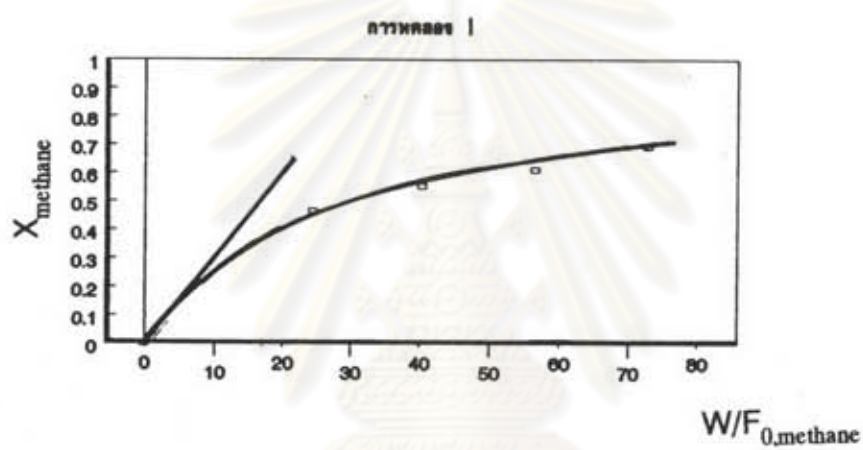
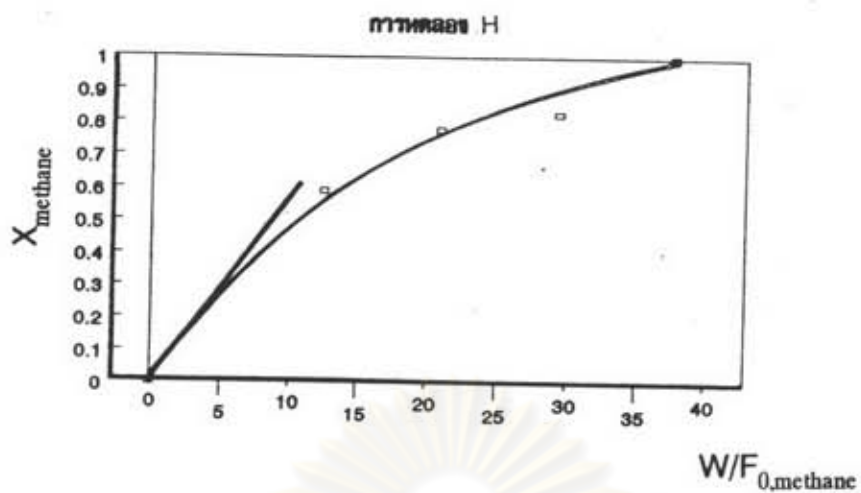
การทดลองที่	$W/F_{O, \text{methane}}$ (กก. วินาที/โวล)	สัดส่วนมีเทนต่อไนโตรเจน		เศษส่วนการเปลี่ยนแปลง (X_{methane})
		สารตั้งต้น	ผลิตภัณฑ์	
E ₁	37.31	0.385	0.196	0.491
E ₂	62.19	0.385	0.115	0.701
E ₃	87.06	0.385	0.058	0.849
E ₄	111.94	0.385	0.043	0.888
F ₁	24.30	0.666	0.296	0.556
F ₂	40.50	0.666	0.162	0.757
F ₃	56.70	0.666	0.111	0.838
F ₄	72.90	0.666	0.057	0.914
G ₁	17.50	1.082	0.423	0.609
G ₂	29.16	1.082	0.231	0.786
G ₃	40.83	1.082	0.139	0.871
G ₄	52.49	1.082	0.048	0.956
H ₁	12.50	1.563	0.641	0.590
H ₂	20.83	1.563	0.350	0.776
H ₃	29.17	1.563	0.270	0.827
H ₄	37.50	1.563	0	1
I ₁	24.30	0.323	0.173	0.464
I ₂	40.50	0.323	0.145	0.551
I ₃	56.70	0.323	0.126	0.610
I ₄	72.90	0.323	0.099	0.693

ตารางที่ 4.5(ต่อ) แสดงค่า $W/F_{O, \text{methane}}$ และเศษส่วนการเปลี่ยนของมีเทน (X_{methane})
ของการทดลอง E ถึง M

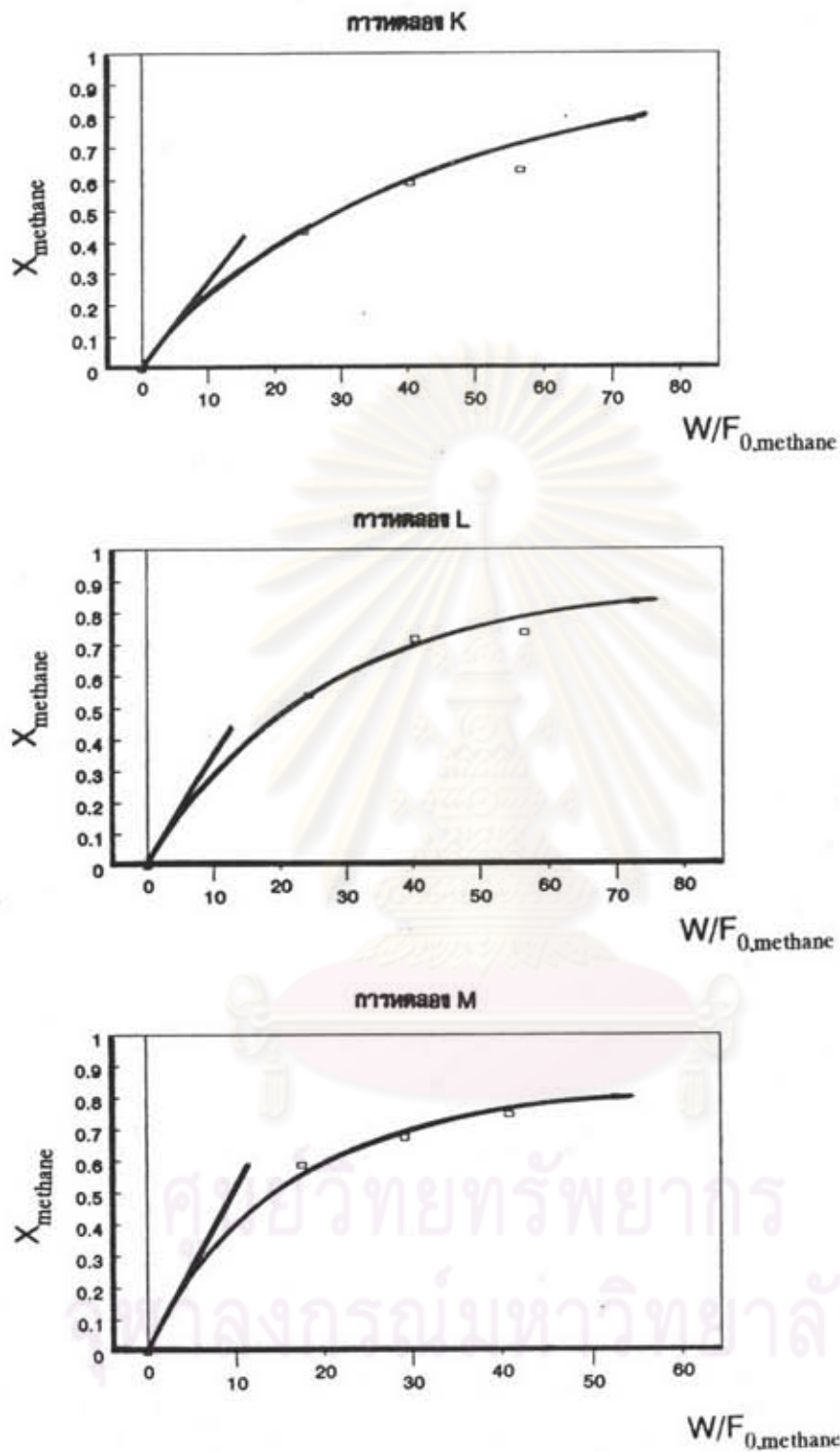
การทดลองที่	$W/F_{O, \text{methane}}$ (กก.วินาที/โวล)	สัดส่วนมีเทนต่อไนโตรเจน		เศษส่วนการเปลี่ยนแปลง (X_{methane})
		สารตั้งต้น	ผลิตภัณฑ์	
J ₁	24.30	0.394	0.204	0.482
J ₂	40.50	0.394	0.165	0.581
J ₃	56.70	0.394	0.139	0.647
J ₄	72.90	0.394	0.100	0.746
K ₁	24.30	0.747	0.423	0.434
K ₂	40.50	0.747	0.310	0.585
K ₃	56.70	0.747	0.278	0.628
K ₄	72.90	0.747	0.160	0.786
L ₁	24.30	1.025	0.471	0.540
L ₂	40.50	1.025	0.290	0.717
L ₃	56.70	1.025	0.268	0.739
L ₄	72.90	1.025	0.171	0.833
M ₁	17.50	0.925	0.393	0.587
M ₂	29.16	0.925	0.310	0.674
M ₃	40.83	0.925	0.242	0.746
M ₄	52.49	0.925	0.190	0.800

รูปที่ 4.3a-4.3c กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,\text{methane}}$ กับ X_{methane} เพื่อหาค่า $-r_{\text{methane}}$ ที่ความเข้มข้นต่างๆ ของการทดลองที่ E ถึง G

รูปที่ 4.3d-4.3f กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0, \text{methane}}$ กับ X_{methane} เพื่อหาค่า $-r_{\text{methane}}$ ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ของการทดลองที่ H ถึง J

รูปที่ 4.3g-4.3i กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0, \text{methane}}$ กับ X_{methane} เพื่อหาค่า $-r_{\text{methane}}$ ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ของการทดลองที่ K ถึง M

ตารางที่ 4.6 แสดงความเข้มข้นที่ทำการทดลองและอัตราการเกิดปฏิกิริยาที่ได้

การทดลองที่	[CH ₄]	[H ₂ O]	[CO ₂]	-r _{methane}
E	1.139	7.366	1.732	0.018
F	1.690	7.108	1.863	0.027
G	2.290	6.950	1.850	0.036
H	2.950	6.420	1.940	0.050
I	1.970	3.530	1.620	0.030
J	1.490	6.660	1.270	0.038
K	1.460	8.470	1.330	0.040
L	1.240	9.670	1.090	0.046
M	2.350	7.150	1.230	0.060

วิธีการ Multiple linear regression

จากสมการ $-r_{\text{methane}} = k[\text{CH}_4]^m \cdot [\text{H}_2\text{O}]^n \cdot [\text{CO}_2]^o$

หรือ $\ln(-r_{\text{methane}}) = \ln k + m \ln[\text{CH}_4] + n \ln[\text{H}_2\text{O}] + o \ln[\text{CO}_2]$

เขียนรูปแบบอย่างง่ายได้เป็น

$$y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3$$

โดย

$$y = \ln(-r_{\text{methane}})$$

$$a_0 = \ln k$$

$$a_1 = m$$

$$a_2 = n$$

$$a_3 = o$$

$$X_1 = \ln[\text{CH}_4]$$

$$X_2 = \ln[\text{H}_2\text{O}]$$

$$X_3 = \ln[\text{CO}_2]$$

ตารางที่ 4.7 แสดงค่า ln ของตารางที่ 4.6

การทดลองที่	$\ln[\text{CH}_4]$	$\ln[\text{H}_2\text{O}]$	$\ln[\text{CO}_2]$	$\ln(-r_{\text{methane}})$
E	0.130	1.997	0.549	-4.017
F	0.525	1.961	0.622	-3.612
G	0.829	1.939	0.615	-3.324
H	1.082	1.859	0.663	-2.996
I	0.678	1.261	0.482	-3.507
J	0.399	1.896	0.239	-3.270
K	0.378	2.137	0.285	-3.218
L	0.215	2.269	0.086	-3.079
M	0.854	1.967	0.207	-2.813

นำข้อมูลทั้งหมดในตารางที่ 4.6-4.7 เข้าโปรแกรม Multiple linear regression

ชื่อ POLYMATH

$$Y = -4.14204 + 1.11927 X_1 + 0.385127 X_2 - 1.31057 X_3$$

variance = 0.0070102

6 positive residuals, 3 negative residuals

Variance/Covariance matrix for the linear correlation equation

	1	2	3	4
1	10.8165	-1.58979	-4.57339	-2.45379
2	-1.58979	1.63261	0.51309	-0.765858
3	-4.57339	0.51309	2.07244	0.726562
4	-2.45379	-0.765858	0.726562	3.58021

Param.	Value	0.95 confidence	0.95 conf. interval	lower limit	upper limit
1	-4.14204	0.275365	0.707964	-4.85001	-3.43408
2	1.11927	0.106981	0.275048	0.844222	1.39432
3	0.385127	0.120533	0.30989	0.075237	0.695017
4	-1.31057	0.158423	0.407306	-1.71788	-0.903267

รูปที่ 4.4 ผลที่ได้จากการเข้าโปรแกรม Multiple linear regression

และสามารถหาค่าต่าง ๆ ออกมา

ได้ดังนี้

$$y = -4.142 + 1.119X_1 + 0.385X_2 - 1.311X_3$$

หรือ $\ln(-r_{\text{methane}}) = -4.142 + 1.119\ln[\text{CH}_4] + 0.385\ln[\text{H}_2\text{O}] - 1.311\ln[\text{CO}_2]$

ดังนั้น

$$\ln k = -4.142$$

$$k = 0.0159$$

$$m = +1.119$$

$$n = +0.385$$

$$o = -1.311$$

จากผลการทดลองมีค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Variance)เท่ากับ 0.007 ซึ่งมีค่า
ใกล้เคียงศูนย์มาก แสดงว่าสมการอัตราการศึกษาของมีเทน มีความสัมพันธ์กับอันดับของความ
เข้มข้นของมีเทน ไอน้ำ และคาร์บอนไดออกไซด์ เขียนได้เป็น

$$-r_{\text{methane}} = k[\text{CH}_4]^{1.119} \cdot [\text{H}_2\text{O}]^{0.385} \cdot [\text{CO}_2]^{-1.311}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 การหาพลังงานกระตุ้น (EA) และแฟกเตอร์ความถี่ (k_0)

ทำการทดลองโดยทราบค่าความเข้มข้นของมีเทน ไอน้ำ และคาร์บอนไดออกไซด์ และเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิเป็น 823, 873, 923 และ 973 เคลวิน ผลการทดลองแสดงไว้ดังตารางที่ 4.8 - 4.9 จากผลการทดลองเมื่อนำเศษส่วนน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยาต่ออัตราป้อนมีเทน ($W/F_{O, \text{methane}}$) ไปเขียนกราฟกับเศษส่วนเปลี่ยนแปลงของมีเทนในก๊าซผลิตภัณฑ์ (X_{methane}) ในสมการ ($X_{\text{methane}} = -r_{\text{methane}} \cdot W/F_{O, \text{methane}}$) จะได้ความชันที่จุดเริ่มต้นเป็นตัวแทนอัตราการเกิดปฏิกิริยา ดังแสดงในรูปที่ 4.5a-4.5d และตารางที่ 4.10 และนำอัตราการเกิดปฏิกิริยา ($-r_{\text{methane}}$) ที่ได้นี้มาคำนวณค่า k แล้วทำการเขียนกราฟระหว่าง $\ln k$ กับ $1/T$ ในสมการ ($\ln k = \ln k_0 - EA/RT$) ค่าความชันที่ได้เป็นค่า $-EA/R$ เท่ากับ -7624 และจุดตัดแกนเป็นค่า $\ln k_0$ เท่ากับ 4.011 เพราะฉะนั้นจะได้ค่า EA เท่ากับ $15,149 \text{ cal/mole}$ และ k_0 เท่ากับ $55.23 \text{ mol}^{0.807}(\text{m}^3)^{0.193} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$ ดังแสดงในรูปที่ 4.5

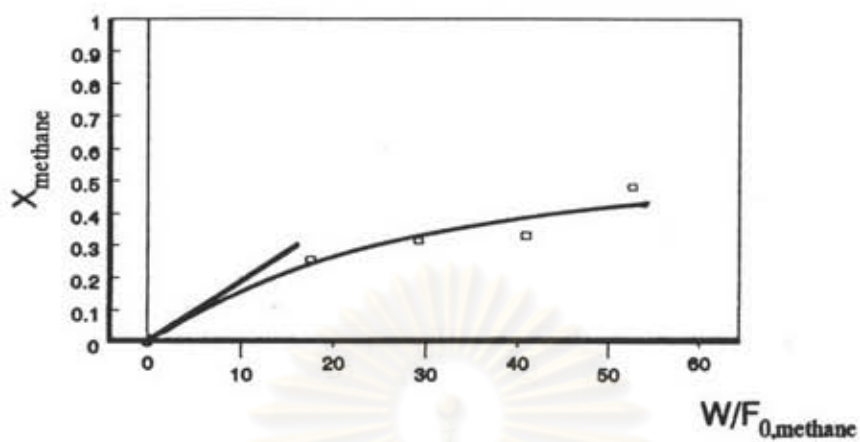
ตารางที่ 4.8 แสดงความเข้มข้นสารตั้งต้นของการทดลองที่ N ถึง Q

การทดลองที่	อุณหภูมิที่ทดลอง (เคลวิน)	ความเข้มข้นของสารตั้งต้น (โมล/ม ³) ที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน		
		มีเทน	ไอน้ำ	คาร์บอนไดออกไซด์
N	823	2.501	7.590	1.544
O	873	2.357	7.155	1.455
P	923	2.230	6.767	1.377
Q	973	2.115	6.420	1.306

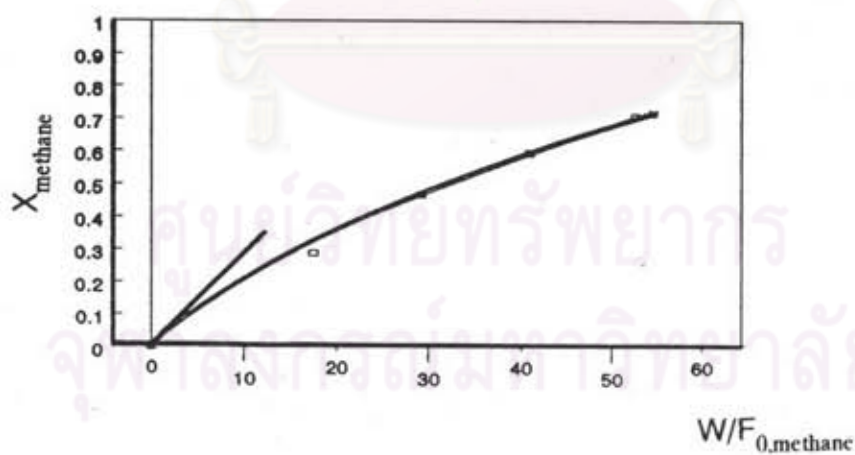
หมายเหตุ รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก ข และ ค

ตารางที่ 4.9 แสดงค่า $W/F_{O, \text{methane}}$ และเศษส่วนการเปลี่ยนของมีเทน (X_{methane}) ของการทดลองที่ N ถึง Q

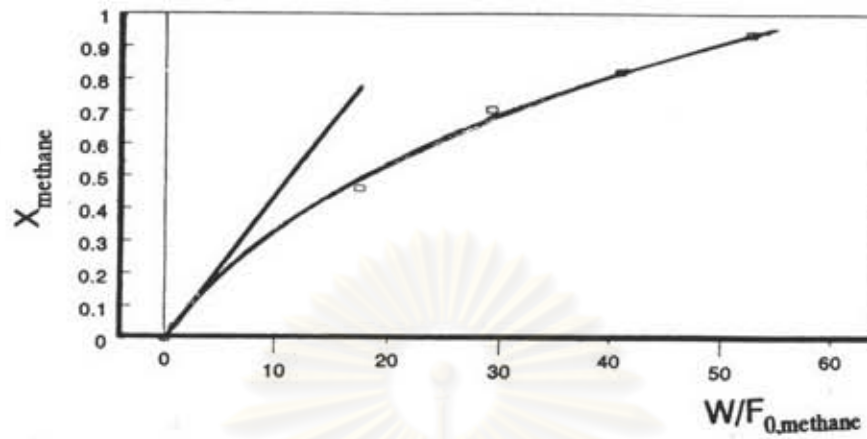
การทดลองที่	$W/F_{O, \text{methane}}$ (กก.วินาที/โวล)	สัดส่วนมีเทนต่อไนโตรเจน		เศษส่วนการเปลี่ยนแปลง (X_{methane})
		สารตั้งต้น	ผลิตภัณฑ์	
N ₁	17.54	0.787	0.586	0.256
N ₂	29.24	0.787	0.540	0.315
N ₃	40.94	0.787	0.527	0.331
N ₄	52.63	0.787	0.409	0.481
O ₁	17.54	0.787	0.560	0.289
O ₂	29.24	0.787	0.420	0.467
O ₃	40.94	0.787	0.385	0.563
O ₄	52.63	0.787	0.320	0.708
P ₁	17.54	0.787	0.423	0.462
P ₂	29.24	0.787	0.231	0.706
P ₃	40.94	0.787	0.139	0.823
P ₄	52.63	0.787	0.048	0.939
Q ₁	17.54	0.787	0.446	0.564
Q ₂	29.24	0.787	0.290	0.759
Q ₃	40.94	0.787	0.197	0.856
Q ₄	52.63	0.787	0	1

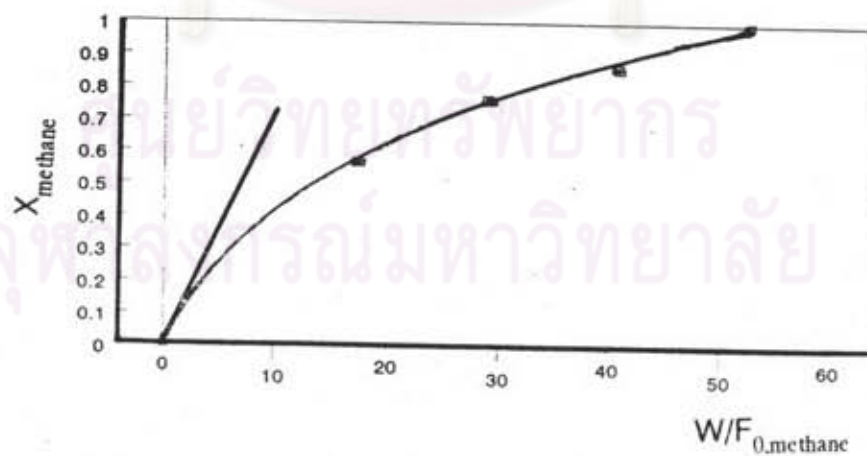
รูปที่ 4.5a กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ที่อุณหภูมิ 823 เคลวิน

รูปที่ 4.5b กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ที่อุณหภูมิ 873 เคลวิน

รูปที่ 4.5c กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ที่อุณหภูมิ 923 เคลวิน

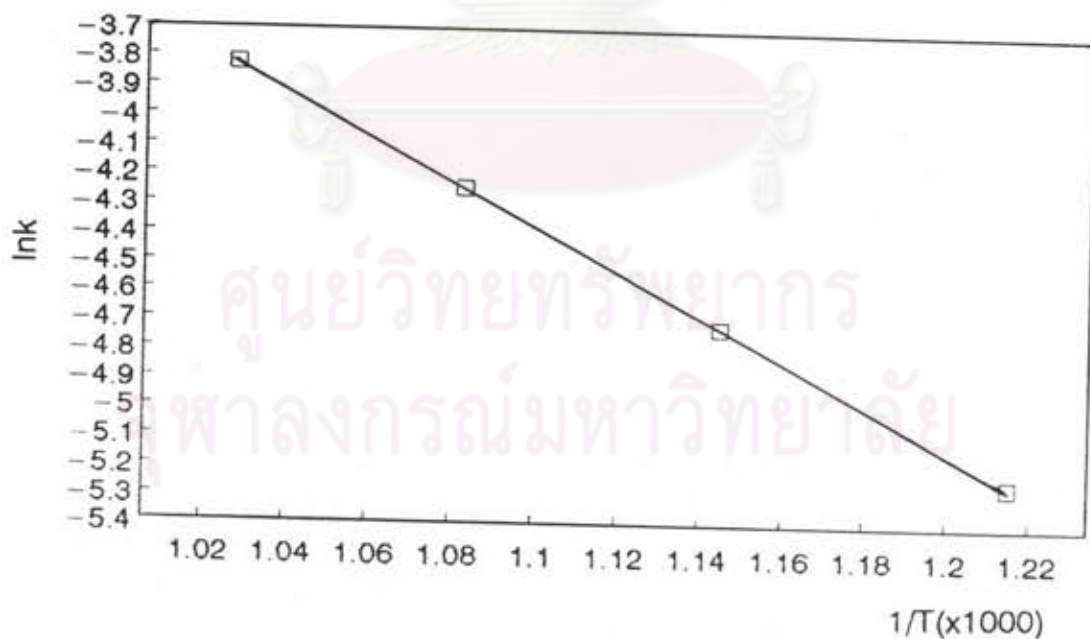

รูปที่ 4.5d กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $W/F_{0,methane}$ กับ $X_{methane}$ เพื่อหาค่า $-r_{methane}$ ที่อุณหภูมิ 973 เคลวิน

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตราการเกิดปฏิกิริยา ค่า k ที่ได้จากการคำนวณ เมื่อทำการทดลอง เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ

การทดลองที่	TEMP. (เคลวิน)	$-r_{\text{methane}}$ (โมล/กก.วินาที)	k	ln k	1/T
N	823	0.018	5.24×10^{-3}	-5.251	1.215×10^{-3}
O	873	0.030	8.92×10^{-3}	-4.720	1.145×10^{-3}
P	923	0.048	1.43×10^{-2}	-4.247	1.083×10^{-3}
Q	973	0.073	2.19×10^{-2}	-3.823	1.028×10^{-3}

หมายเหตุ ค่า k คำนวณจากสมการ $-r_{\text{methane}} = k[\text{CH}_4]^{1.119} \cdot [\text{H}_2\text{O}]^{0.385} \cdot [\text{CO}_2]^{-1.311}$

รูปที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $1/T$ กับ $\ln k$ เพื่อหา EA และ k_0

ค่าความชันที่ได้เป็นค่า $-EA/R$ เท่ากับ -7624 และจุดตัดแกนเป็นค่า $\ln k_0$ เท่ากับ 4.011 ดังนั้นจะได้ค่า EA เท่ากับ $15,149 \text{ cal/gmole}$ และ k_0 เท่ากับ $55.23 \text{ mol}^{0.807}(\text{m}^3)^{0.193}.\text{kg}^{-1}.\text{s}^{-1}$ ดังแสดงในรูปที่ 4.5

สมการอัตราเร็วเขียนได้เป็น

$$-r_{\text{CH}_4} = 55.23 \exp^{-7624/T} \cdot [\text{CH}_4]^{1.119} \cdot [\text{H}_2\text{O}]^{0.385} \cdot [\text{CO}_2]^{-1.311}$$

4.4 วิจารณ์ผลการทดลอง

การหาสมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาโดยสมมติว่าอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนมีความสัมพันธ์กับอันดับของความเข้มข้นของมีเทน และให้ความเข้มข้นของไอน้ำและคาร์บอนไดออกไซด์มากเกินไปจนถือว่าคงที่ โดยวิธีการไอโซเลต

จากสมการ $[\ln(-r_{\text{methane}}) = \ln K + m \ln[\text{CH}_4]]$

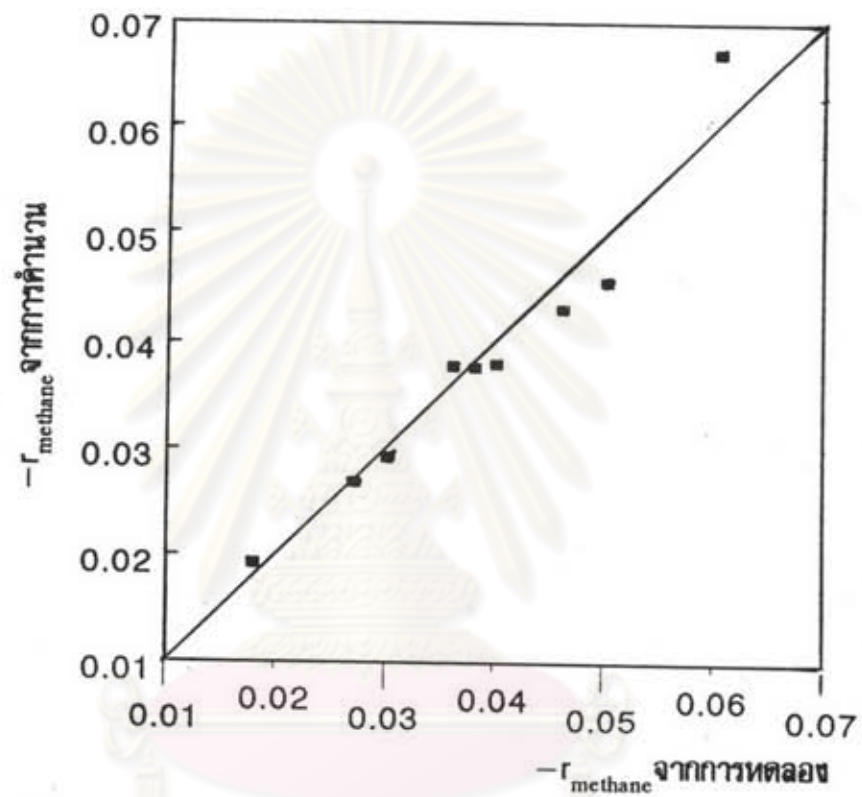
เขียนกราฟระหว่าง $\ln[\text{CH}_4]$ กับ $\ln(-r_{\text{methane}})$ ได้กราฟเป็นเส้นตรงหาความชันได้เท่ากับ 1.06 แสดงว่าสมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนเป็นปฏิกิริยาอันดับ 1.06 ของความเข้มข้นของมีเทน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนที่ได้จากการทดลองกับสมการได้จากวิธี multiple linear regression ซึ่งมีค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Variance) เข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าอัตราการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนมีความสัมพันธ์กับอันดับของความเข้มข้นของมีเทน ไอน้ำและคาร์บอนไดออกไซด์

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบอัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนที่ได้จากการทดลองกับสมการที่
ได้จากวิธี multiple linear regression

$-r_{\text{methane}}$ จากการทดลอง	$-r_{\text{methane}}$ จากการคำนวณ
0.018	0.019
0.027	0.027
0.036	0.038
0.050	0.046
0.030	0.029
0.038	0.038
0.040	0.038
0.046	0.043
0.060	0.067

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.7 เปรียบเทียบอัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนที่ได้จากการทดลองกับสมการที่ได้จากวิธี multiple linear regression

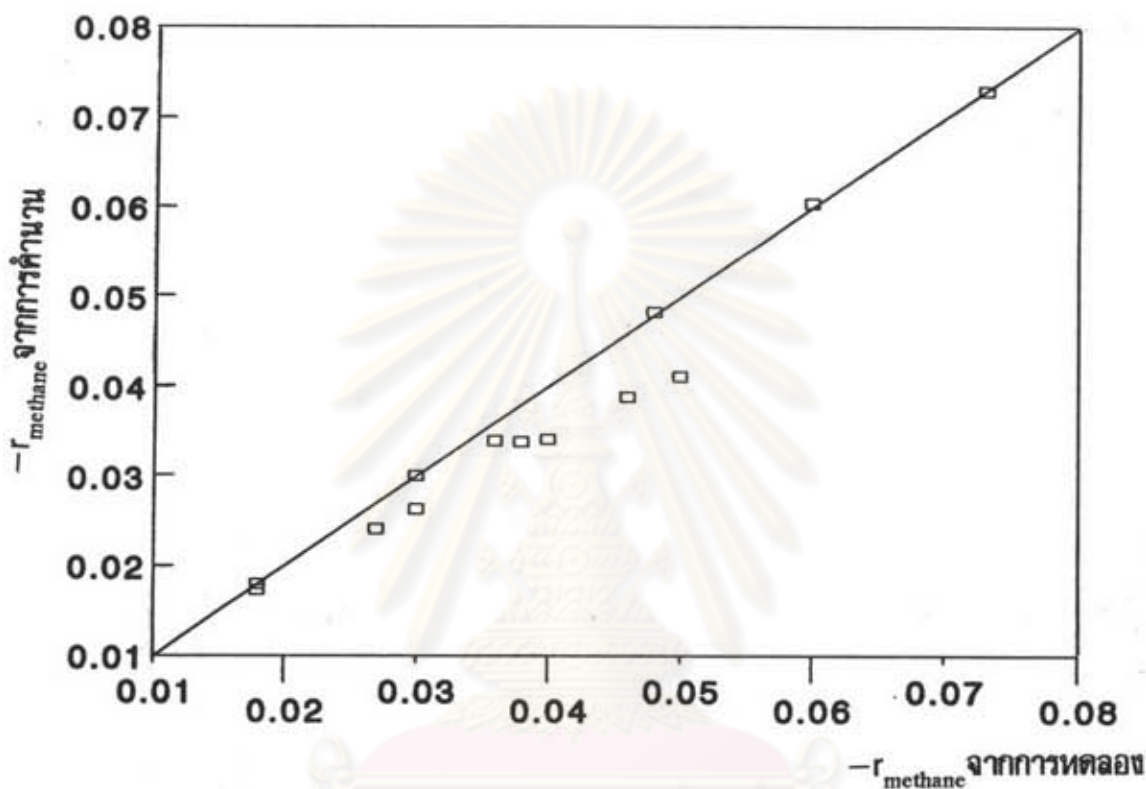
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบอัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนที่ได้จากการทดลองกับอัตราการเกิดปฏิกิริยาที่คำนวณได้จากสมการ

$$-r_{CH_4} = k_0 \cdot \exp^{-15149/RT} \cdot [CH_4]^{1.119} \cdot [H_2O]^{0.385} \cdot [CO_2]^{-1.311}$$

ภาพตอนที่	ความเข้มข้น(mol/m ³)			k ₀	-EA/R	-EA	T (K)	P (atm)	m	n	o	[CH ₄] ^m ·[H ₂ O] ⁿ ·[CO ₂] ^o	k=k ₀ exp ^{-EA/RT}	-r _{methan} (mol.kg ⁻¹ .s ⁻¹) จากภาพทดลอง	-r _{methan} (mol.kg ⁻¹ .s ⁻¹) คำนวณจากสูตร
	CH ₄	H ₂ O	CO ₂												
E	1.139	7.366	1.732	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	1.215	0.0143	0.018	0.017
F	1.690	7.106	1.863	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	1.693	0.0143	0.027	0.024
G	2.290	6.960	1.850	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	2.580	0.0143	0.036	0.034
H	2.950	6.420	1.940	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	2.880	0.0143	0.050	0.041
I	1.970	3.530	1.020	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	1.844	0.0143	0.030	0.026
J	1.490	6.990	1.270	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	2.370	0.0143	0.036	0.034
K	1.460	6.470	1.330	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	2.322	0.0143	0.046	0.039
L	1.240	9.670	1.090	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	4.229	0.0143	0.060	0.060
M	2.350	7.150	1.230	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	3.433	0.0052	0.018	0.018
N	2.495	7.594	1.545	55.23	7624.00	18149.00	823	1.000	1.119	0.385	-1.311	3.982	0.0069	0.030	0.030
O	2.352	7.154	1.460	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	3.580	0.0143	0.046	0.046
P	2.232	6.766	1.374	55.23	7624.00	18149.00	923	1.000	1.119	0.385	-1.311	3.336	0.0218	0.073	0.073
Q	2.116	6.417	1.305	55.23	7624.00	18149.00	973	1.000	1.119	0.385	-1.311				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.7 เปรียบเทียบอัตราเร็วการเกิดปฏิกิริยาของมีเทนที่ได้จากการทดลองกับ

อัตราการเกิดปฏิกิริยาที่คำนวณได้จากสมการ

$$-r_{\text{CH}_4} = k_0 \cdot \exp^{-15149/RT} \cdot [\text{CH}_4]^{1.119} \cdot [\text{H}_2\text{O}]^{0.385} \cdot [\text{CO}_2]^{-1.311}$$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย